GradeMax

Mark Scheme (Results)

Summer 2019

Pearson Edexcel International Advanced Level In Greek (WGK02) paper 1

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

Summer 2019
Publications Code WGK02_01_1906 _MS
All the material in this publication is copyright
© Pearson Education Ltd 2019

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

Summer 2019
Publications Code WGK02_01_1906_MS
All the material in this publication is copyright
© Pearson Education Ltd 2017

General Marking Guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the first candidate in exactly the same way as they mark the last.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- There is no ceiling on achievement. All marks on the mark scheme should be used appropriately.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification may be limited.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, the team leader must be consulted.
- Crossed out work should be marked UNLESS the candidate has replaced it with an alternative response.

Section A: Translation
Apply the grid for each half of the translation (20 marks).

Question Number	**Indicative answer** **Manipulation of language: translation into Greek (AO2)**
1	Στην Αθήνα, όπου υπάρχουν περίπου 20.000 άστεγοι, δυο νέοι διαμορφώσανε/μετατρέψανε ένα φορτηγάκι σε κινητό πλυντήριο. Ο Θάνος και ο Φάνης ξεκινήσανε πριν τέσσερα χρόνια, ελπίζοντας πως θα παρέχουν βοήθεια σε Έλληνες και μετανάστες της πόλης που δεν έχουν πού να πάνε να πλύνουν τα ρούχα τους. *«Όταν ένα άτομο που είναι άστεγο μπορεί να πλύνει τα ρούχα του και να νιώσει καθαρό, αισθάνεται καλύτερα και έχει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση. Όταν κάποιος φοράει καθαρά ρούχα, είναι πιο εύκολο γι' αυτόν να φανταστεί πώς μπορεί να ξαναενταχθεί/ξαναμπεί στην κοινωνία και να βρει δουλειά», εξηγεί ο Θάνος.* Οι δυο φίλοι αρχίσανε το «Πλυντήριο Ιθάκη» το φθινόπωρο του 2016. Από τότε όλο και περισσότεροι ή γραφτήκανε ως εθελοντές ή τους υποστηρίξανε οικονομικά. Πώς λειτουργεί αυτή η πρωτοβουλία; Το κινητό πλυντήριο πηγαίνει σε γνωστές περιοχές της Αθήνας. Πρώτα, οι άστεγοι έρχονται σε επαφή με την ομάδα. Οι εθελοντές πηγαίνουν να παραλάβουν τα ρούχα τους. Κατόπιν τα πλένουν και τα στεγνώνουν, πράγμα που παίρνει περίπου δυο ώρες. Χρησιμοποιούν νερό από κοντινά πάρκα ή το παίρνουν από οργανώσεις ή καταστήματα της πόλης. Η υπηρεσία αυτή είναι για ανθρώπους που δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό. Μέχρι τώρα, σύμφωνα με τον Θάνο, οι εθελοντές έχουν πλύνει τα ρούχα 1250 ανθρώπων.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	● Very limited use of correct vocabulary and grammar ● Very repetitive or incoherent structures/lexis ● Overall, communication is severely hindered
Level 2	3-4	● Occasional use of correct vocabulary and grammar ● Frequent lapses in structure/lexis ● Overall, communication is infrequent
Level 3	5-6	● Acceptable use of correct vocabulary and grammar ● Some lapses in structure/lexis ● Overall, communication is achieved despite errors
Level 4	7-8	● Good use of correct vocabulary and grammar ● Occasional lapses in structure/lexis ● Overall, communication is sound
Level 5	9-10	● Excellent use of correct vocabulary and grammar ● A variety of structures have been correctly used, including idiomatic phrases, allowing for occasional, insignificant errors ● Overall, communication is excellent.

Section B: Creative/Discursive Essay
Apply both grids once to the essay (30 marks).

Question Number	**Content and communication (AO1)**
2	Indicative content: **Discursive Essay** • Εισαγωγή και τοποθέτηση πάνω στο θέμα των έμφυλων στερεοτύπων • Επιχειρηματολογία που δείχνει μια κριτική αντιμετώπιση του θέματος. Απαντήσεις στα ερωτήματα του μπλογκ. Τα επιχειρήματα πιθανόν να συνοδεύονται από συγκεκριμένα περιστατικά/παραδείγματα (όχι απαραίτητα από προσωπική εμπειρία). Αυτά θα δικαιολογούν τα επιχειρήματα, σχετικά με τις αιτίες και τις επιπτώσεις των στερεοτύπων • Επιχειρήματα σχετικά με προτεινόμενες λύσεις, π.χ. αλλαγή συμπεριφοράς στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον • Συμπέρασμα, έκφραση και δικαιολόγηση άποψης σχετικά με το θέμα αλλά και την τοποθέτηση της αρθρογράφου. Το συμπέρασμα πρέπει να απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία των υποψηφίων σχετικά με το θέμα και τη γνώμη τους, όσον αφορά την κεντρική ιδέα του αποσπάσματος της ανάρτησης. **Creative Essay** • Μια μικρή εισαγωγή στο θέμα: Αγαπητή, Διάβασα με ενδιαφέρον τις απόψεις σου και θα ήθελα να απαντήσω εκφράζοντας τη συμφωνία/διαφωνία μου σχετικά με ... • Κύριο θέμα: Λεπτομέρειες όσον αφορά την προσωπική εμπειρία. Αυτή μπορεί να αφορά σε παραδείγματα που θα συμπλέουν ή θα αποκλίνουν από την τοποθέτηση της αρθρογράφου και θα δικαιολογούν την τοποθέτηση των υποψηφίων. Η περιγραφή πρέπει να συνοδεύεται από μια κριτική αντιμετώπιση και ερμηνεία των παραδειγμάτων • Συμπέρασμα: Ένας σφαιρικός και συνοπτικός επίλογος, ο οποίος θα διατυπώνει συμπεράσματα που απορρέουν λογικά και είναι βασισμένα στα ανωτέρω.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material
Level 1	1-3	● Less than a quarter of what is written will have shown the ability to express ideas relevant to the narrative, report or description required, and ideas hardly follow a logical sequence ● The piece is rarely coherent and there is so much digression that the overall theme or purpose of the piece is greatly obscured
Level 2	4-6	● Around a third of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with only occasional evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is occasionally coherent and while there is some digression from the topic, the overall theme or purpose is generally clear
Level 3	7-9	● Around a half of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, and some evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is sometimes coherent and there is digression from the topic, but the overall theme or purpose is clear
Level 4	10-12	● Around three-quarters of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with much evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is mostly coherent and while there may be occasional ambiguity or digression from the topic, these appear to be aberrations in an otherwise pertinent piece of work (in creative essays, there is considerable variety and interest and the reader's attention is captured)
Level 5	13-15	● All of what is written will have shown the ability to express ideas in a logical sequence, and errors do not interfere with the comprehension. ● The piece is entirely coherent and while there may be very minor ambiguities or digression from the topic, the piece is confident, fluent, pertinent and purposeful (in creative essays, there is exemplary variety and interest and the piece is a pleasure to read).

Question Number	**Quality of language (AO2)**	
2		
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	● Limited range of vocabulary and grammatical structures, which are rarely used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar may not be accurate, with a high degree of repetition
Level 2	4-6	● Adequate but predictable range of vocabulary and grammatical structures, only occasionally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar are occasionally accurate
Level 3	7-9	● Satisfactory range of vocabulary and grammatical structures, sometimes used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Good control of basic language, but there may be errors particularly with more complex structures/lexis
Level 4	10-12	● Good range of vocabulary and grammatical structures generally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Only occasional lapses in lexical and grammatical control
Level 5	13-15	● Wide range of vocabulary and grammatical structures used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Very good control/accuracy with very few errors.

Section C: Research based Essay
Apply all three grids once to the essay (30 marks).

Question Number	**Content and communication (AO1)**
3	(a) Περίγραψε και σχολίασε την κοινωνία και την οικονομία της Ελλάδας κατά τη διάρκεια της περιόδου που μελέτησες. Indicative content: Σχέδια αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού επηρεάζουν τη μορφή της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας. Παραδείγματα στοιχείων που χαρακτηρίζουν τις κοινωνικές και οικονομικές συντεταγμένες της δεκαετίας του 60 είναι τα εξής: • Δημογραφικές αλλαγές και αστικοποίηση Η εσωτερική μετανάστευση προς αναζήτηση εργασίας οδηγεί πολλούς Έλληνες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Π.χ. Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και η «αγροτική έξοδος» φέρνουν πάνω από τους μισούς εσωτερικούς μετανάστες στην Αθήνα. Παράλληλα παρατηρούμε μεγάλη εξωτερική μετανάστευση, π.χ. προς τη Γερμανία και την Αυστραλία κατά τη διάρκεια της περιόδου 1960-1966. • Οικονομική ανάπτυξη και επιπτώσεις στην κοινωνία Η ανάπτυξη που αρχίζει τη δεκαετία του ’50 με τη βοήθεια των ΗΠΑ και του σχεδίου Μάρσαλ συνεχίζεται. Π.χ. η βιομηχανική παραγωγή συχνά αυξάνεται κατά 10% το χρόνο και η οικοδομική δραστηριότητα γίνεται πιο έντονη. Παράλληλα, λόγω της ευημερίας, έρχονται στην επιφάνεια διαφορές και άλλα προβλήματα, π.χ. πολιτικές πολώσεις και ταξικά ζητήματα, η αναζήτηση του εύκολου κέρδους. • Ανάπτυξη της παιδείας Εξελίξεις και στον τομέα της παιδείας, καθώς όλο και μεγαλύτερο ποσοστό Ελλήνων ενδιαφέρεται για πανεπιστημιακές σπουδές, π.χ. στη Νομική και στις Κοινωνικές Επιστήμες. (b) «Εδώ Πολυτεχνείο»: περίγραψε και σχολίασε τα γεγονότα του Πολυτεχνείου και τη σημασία τους για τις πολιτικές εξελίξεις της περιόδου στην Ελλάδα. Indicative content: Η εξέγερση του Πολυτεχνείου φέρνει στο προσκήνιο την αντιδικτατορική αντίδραση μέσα από τις φοιτητικές κινητοποιήσεις. Λειτουργεί ως καταλύτης

	για τη δημοσιοποίηση της καταπίεσης των ελευθεριών στην Ελλάδα και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Σχόλια σχετικά με το θέμα μπορεί να περιλαμβάνουν τα κάτωθι: • Σχετικά γεγονότα πριν τον Νοέμβριο του 1973 Γεγονότα που καλλιέργησαν την αντίσταση και οδήγησαν στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Π.χ. οι φοιτητικές διεκδικήσεις για το δικαίωμα εκλογής αντιπροσώπων, η δυσαρέσκεια για το νομοθετικό διάταγμα που θα επέτρεπε στην κυβέρνηση να ανακαλεί τις αναβολές στράτευσης των φοιτητών, η κατάληψη της Νομικής τον Φεβρουάριο του 1973. • Η κρίσιμη περίοδος 14-17 Νοεμβρίου Στοιχεία για την πιο κρίσιμη φάση της εξέγερσης, π.χ. η εξαγγελία αποχής στις 14 Νοεμβρίου, οι διαδηλώσεις στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις, η λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού, η παρέμβαση του στρατού, η καταγραφή των νεκρών. • Η σημασία της εξέγερσης Τα αιματηρά γεγονότα είχαν μεγάλο αντίκτυπο στην κοινή γνώμη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και χαρακτήρισαν την ταυτότητα της ελληνικής Αριστεράς. Έφεραν επίσης νέες πολιτικές εξελίξεις, π.χ. την ανατροπή του Παπαδόπουλου από τον ταξίαρχο Ιωαννίδη και ένα νέο καθεστώς τρόμου και φυλακίσεων.

4	Indicative content: **(a)** Περίγραψε και σχολίασε τη μορφή της κυπριακής κοινωνίας και οικονομίας κατά τη διάρκεια της περιόδου 1925-1960. Τα κάτωθι στοιχεία μπορεί να συμπεριληφθούν σε μια απάντηση που θα περιγράφει και θα αξιολογεί τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαμορφώθηκε η μορφή της κοινωνίας και της οικονομίας στην Κύπρο: • Ο αγροτικός χαρακτήρας της κυπριακής κοινωνίας και η μορφή της οικογένειας Οι λόγοι που συνέτειναν στην ύπαρξη μιας αγροτικής οικονομίας, π.χ. η καλλιεργήσιμη γη αποτελούσε το 1/3 της έκτασης του νησιού. Οι μεταρρυθμίσεις που επηρέασαν θετικά ή αρνητικά την εξέλιξή της, π.χ. η ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας, η νομοθεσία για τη φορολογία, τα δάνεια, πρόγραμμα υποδομών. Οι οικογενειακοί ρόλοι μέσα σ' αυτήν την κοινωνία, π.χ. η συλλογική συμμετοχή όλων των μελών στις αγροτικές εργασίες. • Το βιοτικό επίπεδο και η εμφάνιση της εργατικής τάξης και του συνδικαλισμού Συνθήκες που ευνόησαν την εμφάνιση μιας νέας εργατικής συνείδησης π.χ. νέο είδος εργασιών, η καταπιεστική ανισότητα, η διεθνής πολιτική κουλτούρα, ο νόμος περί Συντεχνιών. Η θέση της γυναίκας στο χώρο της εργασίας, π.χ. πώς η ένταξη στην εργατική τάξη συντείνει στη χειραφέτηση και την ανεξαρτησία της. • Η παιδεία Παράγοντες που έδρασαν θετικά ή ανασταλτικά στη μόρφωση του πληθυσμού, π.χ. εκπαιδευτικοί νόμοι, η ενασχόληση με τη γεωργία, η ανάγκη για εργατικά χέρια, η παραδοσιακή μορφή της κοινωνίας. (b) Περίγραψε και σχολίασε τον ρόλο της Εκκλησίας της Κύπρου και τις σχέσεις της με την αποικιοκρατική κυβέρνηση, κατα τη διάρκεια της περιόδου που μελέτησες. Τα κάτωθι στοιχεία είναι σημαντικά για μια ολοκληρωμένη απάντηση: • Η Εκκλησία κατά την Αγγλοκρατία Η Εκκλησία της Κύπρου επηρεάστηκε αρκετά από την Αγγλοκρατία, κατά τη διάρκεια της περιόδου, π.χ. από τις επιπτώσεις της Παλμεροκρατίας, τη

	φορολογία και αμφισβήτηση προνομίων, τον νόμο του 1937 για τις αρχιεπισκοπικές εκλογές, τις εξορίες κληρικών. • Ο ρόλος της Εκκλησίας ως προστάτη της παιδείας και του εθνικού φρονήματος κατά τη διάρκεια της Αγγλοκρατίας Η στάση της Εκκλησίας στη στήριξη της παιδείας και η συμμετοχή στην αντίσταση προς τον περιορισμό των δικαιωμάτων και της ελευθερίας του λαού, π.χ. η δράση του Νικόδημου Μυλωνά και τα γεγονότα του Οκτωβρίου 1931. • Εκκλησία και απελευθερωτικοί αγώνες κατά τη διάρκεια της Αγγλοκρατίας Ο ρόλος της Εκκλησίας στην προετοιμασία του αγώνα, π.χ. η σχέση του Μακάριου Γ' και της ΕΟΚΑ. Η συμμετοχή και η προσφορά των κληρικών στον αγώνα, π.χ. η οικονομική και ηθική υποστήριξη των Μονών Κύκκου και Μαχαιρά.

5	Indicative content: **(a)** Περίγραψε και σχολίασε τους χαρακτήρες που σε εντυπωσίασαν. Να δικαιολογήσεις την απάντησή σου με συγκεκριμένα παραδείγματα από **τρεις** ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες. Ανοιχτή ερώτηση. Στην απάντηση η περιγραφή των χαρακτήρων θα πρέπει να συνοδεύεται από συγκεκριμένα παραδείγματα που θα εξηγούν και θα πείθουν για τη συγκεκριμένη επιλογή. • Ο Σταύρος από την ταινία «Ακαδημία Πλάτωνος» και ο Μάρκος από την ταινία «Ο γιος του φύλακα» μπορεί να εντυπωσιάζουν λόγω της ωρίμανσής τους μέσα από τις εμπειρίες τους. • Οι χαρακτήρες στα ντοκιμαντέρ «Days of change» και «Little Land» μπορεί να εντυπωσιάζουν γιατί, παρά τις αντιξοότητες και τις ατυχίες, προσπαθούν να κατακτήσουν την ευτυχία τους. • Ο χαρακτήρας της Άννας στην ταινία «Σεπτέμβριος» μπορεί να εντυπωσιάζει θετικά ή αρνητικά λόγω των προσπαθειών που κάνει να ξεπεράσει τη μοναξιά της, διεισδύοντας σε μια ξένη οικογένεια και παλεύοντας να γίνει αποδεκτή. **(b)** «Οι ταινίες και τα ντοκιμαντέρ για την κρίση δείχνουν μια αρνητική όψη της ανθρώπινης φύσης». Σχολίασε με συγκεκριμένα παραδείγματα από τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες. Οι απαντήσεις μπορεί να συμφωνούν ή να διαφωνούν με τη διατύπωση, ή ακόμη να ακολουθούν μια μέση οδό και να αξιολογούν παραδείγματα που άλλες φορές συμφωνούν και άλλες φορές αντικρούουν την άποψη της ερώτησης. • Παραδείγματα που αξιολογούν εικόνες της ανθρώπινης φύσης ως αρνητικές μπορεί να αφορούν στις ξενοβοφικές στάσεις προς κάθε μη Έλληνα στην «Ακαδημία Πλάτωνος» ή στις στερεοτυπικές αντιμετωπίσεις των άλλων εθνικοτήτων στην ταινία «Μπραζιλέρο». • Παραδείγματα που αφορούν θετικές εικόνες της ανθρώπινης φύσης μπορεί να συμπεριλαμβάνουν τη γενναιοδωρία και απλότητα των κατοίκων της Ικαρίας στο ντοκιμαντέρ «Little Land» ή την έκφραση αλληλεγγύης και ανθρωπιάς που βλέπουμε στο ντοκιμαντέρ «Days of change».

	• Παραδείγματα που αφορούν σε πιο ασαφείς ή διφορούμενες εικόνες, όπως της Άννας στην ταινία «Σεπτέμβριος» ή σε εικόνες που ξεκινούν ως αρνητικές και στην πορεία ανατρέπονται, όπως του Σταύρου στην «Ακαδημία Πλάτωνος».

6	Indicative content: (a) Ποιος είναι ο ρόλος του κωμικού στοιχείου στις ταινίες που μελέτησες; Περίγραψε και σχολίασε τα κωμικά στοιχεία και τη σημασία τους με παραδείγματα από τρεις ταινίες. Παρά το ότι οι ταινίες είναι κατά βάση δραματικές, συχνά περιέχουν κωμικά στοιχεία που λειτουργούν καταλυτικά, όσον αφορά τη διάσπαση της έντασης ή της τραγικότητας. Η απάντηση μπορεί να περιλαμβάνει περιγραφές και αξιολογήσεις κωμικών στοιχείων όπως τα κάτωθι: • Κωμικά στοιχεία στην ταινία «Πολίτικη Κουζίνα» Σε ταινίες όπως η «Πολίτικη Κουζίνα» η δραματικότητα και η ένταση, π.χ. της παιδικής μοναξιάς, των οικογενειακών και πολιτικών συγκρούσεων, μειώνονται λόγω κωμικών σκηνών (π.χ. η σκηνή στην οποία ο πατέρας του Φάνη Ιακωβίδη ανακαλύπτει πως ο γιος του είναι «μάγειρας σε οίκο ανοχής», η σκηνή που η άφιξη στην Αθήνα συνοδεύεται από τη λάθος εντύπωση που έχει ο Φάνης για την παρουσία του στρατού στο σιδηροδρομικό σταθμό). • Κωμικά στοιχεία στην ταινία «Peppermint» Το χιούμορ μπορεί να εντοπιστεί σε σκηνές που διαχέουν την τραγικότητα του θανάτου ή των πολιτικών συγκρούσεων, όπως π.χ. τα στιγμιότυπα με τις πολιτικές διαφωνίες στα οικογενειακά τραπέζια, το κοράκι που ζωντανεύει και τα διάφορα παραδείγματα που δείχνουν την παιδική αθωότητα του Στέφανου και της Μαρίνας. • Κωμικά στοιχεία στην ταινία «Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου» Το κωμικό στοιχείο στην ταινία παίζει ένα δευτερεύοντα, πιο ήπιο και γλυκόπικρο ρόλο, από ό,τι στις άλλες ταινίες. Είναι επίσης ένα μέρος του πλαστού κόσμου που κατασκευάζει ο Ηλίας, για να αντεπεξέλθει στην απώλειά του. Π.χ. εμφανίζεται στα γράμματα που γράφει στη γιαγιά του για λογαριασμό του πατέρα του, στις σχέσεις του με τους συμμαθητές του, στις σκηνές που ξυρίζεται. (b) Περίγραψε τις οικογενειακές εντάσεις και το πώς αυτές επηρεάζουν τους μικρούς πρωταγωνιστές. Σχολίασε με παραδείγματα από τρεις ταινίες. Μια ενδεικτική απάντηση μπορεί να περιλαμβάνει περιγραφή και αξιολόγηση των εντάσεων με σχόλια και παραδείγματα όπως τα κάτωθι: • «Ένα τραγούδι δεν φτάνει»

	Οι εντάσεις πηγάζουν από την ασυμβατότητα των γονέων ως χαρακτήρων και από τις επιλογές της μητέρας. Η εννιάχρονη Όλγα αδυνατεί να κατανοήσει τα συμβάντα γύρω της και επηρεάζεται αρνητικά. Π.χ. περνάει από ένα αίσθημα αντιπάθειας προς τον πατέρα της σε ένα αίσθημα θυμού προς τη μητέρα της. Ο θυμός την χαρακτηρίζει και την επηρεάζει και στη μετέπειτα ζωή της • «Δύσκολοι αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου» Οι συνεχείς διαφωνίες ανάμεσα στους γονείς, τα οικονομικά προβλήματα και η απουσία του πατέρα οδηγούν τον μικρό Ηλία σε μια εμφανή προτίμηση προς τον πατέρα του και αποξένωση από τη μητέρα και τον αδελφό του. Όταν π.χ. πεθαίνει ο πατέρας, ο Ηλίας στρέφεται εναντίον της μητέρας του και κλείνεται στον εαυτό του, αδυνατώντας έτσι να διαπραγματευτεί την απώλειά του . • «Πέπερμιντ» ή «Πολίτικη Κουζίνα» Οι οικογενειακές εντάσεις, που πηγάζουν από τις διαφωνίες των παιδιών με τους γονείς, αφορούν σε προτιμήσεις και πράξεις των παιδιών που βρίσκουν αντίθετους τους γονείς. Π.χ. η ενασχόληση του Φάνη με τη μαγειρική είναι συχνά πηγή καβγάδων και κάνει τον Φάνη να νιώθει νοσταλγία για τη ζωή στην Πόλη και αποξενωμένος από την καινούρια του ζωή στην Αθήνα. Παρόμοια παραδείγματα βλέπουμε στις οικογενειακές διαφωνίες ανάμεσα στον Στέφανο και τον πατέρα του στην ταινία «Πέπερμιντ».

7	Indicative content: **(a)** Πώς αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις οι χαρακτήρες των ποιημάτων και τι δηλώνει η στάση τους; Περίγραψε και σχολίασε με παραδείγματα από τρία ποιήματα. Οι χαρακτήρες των ποιημάτων είτε είναι άνθρωποι της εξουσίας ή των γραμμάτων είτε απλοί πολίτες έρχονται συχνά αντιμέτωποι με προκλήσεις. Παραδείγματα που θα περιγράφουν και θα αξιολογούν συμπεριφορές έναντι προκλήσεων μπορεί να περιλαμβάνουν τα εξής: • Ποιήματα που αναφέρονται σε προσωπικά διλήμματα ή αναπάντεχες προκλήσεις, όπως π.χ. το «Μύρης· Αλεξάνδρεια του 340 μ.Χ.», όπου ο αφηγητής καλείται να αντιμετωπίσει το θάνατο του αγαπημένου του αλλά και την αξιοπιστία των αναμνήσεών του. Ή, για παράδειγμα, το ποίημα «Η αρρώστεια του Κλείτου», όπου η ηλικιωμένη υπηρέτρια προσπαθεί να διαπραγματευτεί την πιθανή απώλεια του αγαπημένου της Κλείτου. • Ποιήματα που αναφέρονται σε ιστορικές και κοινωνικοπολιτικές προκλήσεις και περνάνε μηνύματα συμπεριφοράς και αξιών. Π.χ. το ποίημα «Αλεξανδρινοί Βασιλείς» που αναφέρεται στην αναξιοπρεπή στάση της Κλεοπάτρας και την αδυναμία της να δεχτεί την αλήθεια, ή το ποίημα «Εν Σπάρτη» που περιγράφει ένα πρότυπο θετικής συμπεριφοράς ενόψει της κρίσης. **(b)** Πώς πραγματεύεται ο Καβάφης τον ρόλο και τη σημασία της ποίησης; Περίγραψε και σχολίασε με παραδείγματα από τρία ποιήματα. Ο ρόλος και η αξία της ποίησης αποτελούν μέρος της θεματολογίας του Καβάφη. Μερικά από τα ποιήματα που πραγματεύονται αυτό το θέμα είναι τα εξής: • Στα ποιήματα «Η αρχή των» και «Καισαρίων» η ποίηση είναι ο θεματοφύλακας της μνήμης. Διασώζει από τη λήθη πρόσωπα, όπως π.χ. τον νεαρό Καισαρίωνα που τον αμέλησε η ιστορία, ή ερωτικές εμπειρίες, όπως π.χ. των χαρακτήρων στο ποίημα «Η Αρχή των». • Στο ποίημα «Δαρείος» η ποίηση αναδύεται ως ύψιστη αξία, σπουδαιότερη από την ανάγκη προσωπικής ανέλιξης του ποιητή μέσα από την κολακεία, σπουδαιότερη από την «πατριωτική» στάση που απαιτείται από τον ποιητή σε εποχή πολέμου. Π.χ. «Όμως μες σ' όλη του την ταραχή και το κακό, επίμονα κ' η ποιητική ιδέα πάει κι έρχεται». • Στο ποίημα «Μελαγχολία του Ιάσονος Κλεάνδρου· ποιητού εν Κομμαγηνή· 595 μ.Χ.» η ποίηση παρουσιάζεται ως το αντίδοτο στο γήρας και τα σημάδια του χρόνου. Π.χ. ο στίχος «Εις σε προστρέχω Τέχνη της Ποιήσεως, που κάπως ξέρεις

	από φάρμακα·» προδίδει τη σημασία και τη δύναμη της φαντασίας και της ποιητικής δημιουργίας.

8	Indicative content: (a) «Στα διηγήματα της συλλογής αυτής κυριαρχούν τα δυσάρεστα όχι τα ευχάριστα γεγονότα». Σχολίασε την πρόταση με παραδείγματα από τρία διηγήματα. Οι απαντήσεις μπορεί να αναφερθούν σε παραδείγματα που συμπλέουν με την άποψη ή αντικρούουν την εκτίμηση της ερώτησης. Άλλες απαντήσεις μπορεί να ακολουθήσουν μια μέση οδό, που περιγράφει και αξιολογεί και ευχάριστες και δυσάρεστες πτυχές της ζωής με συγκεκριμένα παραδείγματα, όπως τα κάτωθι: • Διηγήματα, όπως π.χ. «Το φυλλάδιο», «Η παραδουλεύτρα», «Ρολογάκι Χειρός», «Ο γιος του θυρωρού», περιέχουν και δυσάρεστα γεγονότα και εξελίξεις ή συμπεριφορές που υποδηλώνουν αισιοδοξία, λόγω της αγωνιστικότητας και της ανθρωπιάς που επιδεικνύουν οι χαρακτήρες. • Διηγήματα που αναφέρονται στην περιθωριοποίηση των ξένων, π.χ. «Στο φωτεινό δωμάτιο» και «Με το λεωφορείο», ή στην καταπιεστική πραγματικότητα των οικονομικά αδυνάμων, όπως π.χ. «Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν», μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα που πιθανόν να συμφωνούν με την εκτίμηση της ερώτησης. • Διηγήματα που παρουσιάζουν μια μορφή ζωής που δεν χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα από ευχάριστα ή δυσάρεστα γεγονότα και απλά αναπλάθουν την εικόνα μιας εποχής, όπως π.χ. «Nicossienses». (b) Τι είδους αξίες παρουσιάζονται στα διηγήματα της συλλογής; Περίγραψε και σχολίασε το θέμα με παραδείγματα από τρία διηγήματα. Οι αξίες των χαρακτήρων αναδύονται συχνά από τον τρόπο αντιμετώπισης «του άλλου», π.χ. του ξένου, του μοναχικού, του αδύναμου, του καινούργιου. Αξίες επίσης διακρίνονται στον τρόπο που οι χαρακτήρες ερμηνεύουν και προσπαθούν να λύσουν διαφόρα σημαντικά ζητήματα. Η κριτική ανάπτυξη αυτού του θέματος μπορεί να συμπεριλαμβάνει παραδείγματα όπως τα κάτωθι: • Η αξία της οικογενειακής αγάπης και της αυταπάρνησης φαίνεται στα διηγήματα «Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν» ή στο διήγημα «Ρολογάκι χειρός», όπου η μητέρα αγωνίστρια προστατεύει και φροντίζει την οικογένεια κάτω από δύσκολες συνθήκες, π.χ. φτώχειας ή πολιτικής καταπίεσης. • Οι αξίες της ελευθερίας του έθνους, της ειρήνης και της δικαιοσύνης φαίνονται σε διηγήματα όπως «Το συρματόπλεγμα του αίσχους», όταν π.χ. ο αφηγητής εκφράζει τη δυσαρέσκεια για τη διχοτομημένη Κύπρο, ή στο διήγημα "Nicossienses", όπου η αφηγήτρια εκδηλώνει τη θλίψη της για τη σημερινή Λευκωσία, π.χ. «Αποφεύγω να κοιτάζω τον βορρά».

	• Οι αξίες της συμπόνιας, της φιλίας και της αλληλεγγύης φαίνονται στο διήγημα «Ο καινούργιος». Για παράδειγμα, ο δάσκαλος και ο «Απόστολος» συμπαραστέκονται στον νέο μαθητή, τον οποίον συμπονούν γιατί, λόγω συνθηκών, δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material.
Level 1	1-2	● The student has shown minimal factual knowledge of the topic, text or film ● There is no relevant supporting evidence from the topic, text or film ● Only superficial details in the response
Level 2	3-4	● The student has shown some basic, generic factual knowledge of the topic, text or film ● There is limited relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is limited depth in the response
Level 3	5-6	● The student has shown acceptable factual knowledge of the topic, text or film ● There is some variety of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is some depth in the response
Level 4	7-8	● The student has shown good factual knowledge of the topic, text or film ● There is a good range of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is a good level of depth in the response
Level 5	9-10	● The student has shown excellent factual knowledge of the topic, text or film. ● There is a wide range of relevant supporting evidence from the topic, text or film. ● There is a high level of depth in the response.

Pearson Education Limited. Registered company number 872828
with its registered office at 80 Strand, London, WC2R 0RL, United Kingdom